

नेपाल राजपत्र

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ५७) काठमाडौं, भदौ ३ गते, २०६४ साल (संख्या १९)

भाग ३

नेपाल सरकार
जलस्रोत मन्त्रालयको सूचना

विद्युत (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०६१

विद्युत नियमावली, २०५० लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,
विद्युत ऐन, २०४९ को दफा ४० ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले
देहायका नियमहरू बनाएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यी नियमहरूको नाम "विद्युत (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०६१" रहेको छ।
(२). यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।
२. विद्युत नियमावली, २०५० को नियम २४ मा संशोधन: विद्युत नियमावली, २०५० (यसपछि "मूल नियमावली" भनिएको) नियम २४ को,

आधिकारिकता मुद्रा विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

खण्ड ५७ संख्या १९ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०६४।१।३

- (१) उपनियम (१) मा रहेका "दस्तुरको १५ प्रतिशतको दरले हुन आउने रकम" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "दस्तुर" भन्ने शब्द राखिएको छ ।
- (२) उपनियम (२) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश भिकिएको छ ।
३. मूल नियमावलीको नियम २५ मा संशोधन: मूल नियमावलीको नियम २५ को उपनियम (२) मा रहेका "दस्तुरको दश प्रतिशत " भन्ने शब्दहरू भिकिएका छन् ।
४. मूल नियमावलीको अनुसूची - ११ मा संशोधन :मूल नियमावलीको अनुसूची - ११ को सट्टा यसैसाथ संलग्न अनुसूची - ११ राखिएको छ ।
५. रुपान्तर: मूल नियमावलीको ठाउँ ठाउँमा प्रयोग भएका "विद्युत विकास केन्द्र" भन्ने शब्दहरूको सट्टा " विद्युत विकास विभाग " भन्ने शब्दहरू राखी रुपान्तर गरिएको छ ।

०६४

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची - ११
(नियम २४ र २५ संग सम्बन्धित)

अनुमतिपत्र तथा अनुमतिपत्र नवीकरण दस्तुर

क्र. सं	जडान क्षमता	अनुमतिपत्र दस्तुर		अनुमतिपत्र नवीकरण दस्तुर	
		विद्युत उत्पादन/प्रसारण/वितरणको सर्वेक्षण	विद्युत उत्पादन/प्रसारण/वितरण	विद्युत उत्पादन/प्रसारण/वितरणको सर्वेक्षण	विद्युत उत्पादन/प्रसारण/वितरण
१	एक मेगावाटभन्दा माथि दश मेगावाटसम्म	रु. १०,०००।-	रु. १,००,०००।-	रु. ३,०००।-	रु. ३०,०००।-
२	दश मेगावाटभन्दा माथि एक शय मेगावाटसम्म	रु. १५,०००।-	रु. ५,००,०००।-	रु. ४,५००।-	रु. १,५०,०००।-
३	एक शय मेगावाट भन्दा माथि पाँच शय मेगावाटसम्म	रु. २५,०००।-	रु. १०,००,०००।-	रु. ७,५००।-	रु. ३,००,०००।-
४	पाँच शय मेगावाटभन्दा माथि एक हजार मेगावाटसम्म	रु. १,००,०००।-	रु. २५,००,०००।-	रु. ३०,०००।-	रु. ७५०,०००।-
५	एक हजार मेगावाटभन्दा माथि	रु. २,००,०००।-	रु. ५०,००,०००।-	रु. ६०,०००।-	रु. १५,००,०००।-

आज्ञाले,
जितेन्द्र धिमिरे
नेपाल सरकारको निमित्त सचिव

खण्ड ५७ संख्या १९ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०६४।१।३

भाग ५

नेपाल सरकार वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको सूचना

नेपाल सरकारले वातावरण संरक्षण नियमावली, २०५४ को नियम ५४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी सोही नियमावलीको अनुसूची-१ र २ को सट्टा देहायको अनुसूची-१ र २ राखी हेरफेर गरेको छ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(४)

खण्ड ५७ संख्या १९ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०६४।१।३

अनुसूची-१

(नियम ३ सँग सम्बन्धित)

प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण गर्नुपर्ने प्रस्तावहरू

(अ) वन क्षेत्र

१. तराईमा ५० देखि ५०० हेक्टर सम्म र पहाडमा २५ देखि १०० हेक्टर सम्मको क्षेत्रफलमा एकल प्रजातिका स्वदेशी विरुवा एउटै ब्लकमा वृक्षारोपण गर्ने ।
२. सम्बन्धित ठाउँमा परीक्षण भई वृक्षारोपणको लागि उपयुक्त भएका आयातित प्रजातिका विरुवाहरु तराईमा १० देखि १०० हेक्टरसम्म र पहाडमा ५ देखि ५० हेक्टरसम्मको क्षेत्रफलमा एउटै ब्लकमा वृक्षारोपण गर्ने ।
३. तराईमा ५० देखि २०० हेक्टरसम्म र पहाडमा १० देखि ५० हेक्टरसम्म क्षेत्रफलको वन कवुलियती वनको रुपमा दिने ।
४. सरकारद्वारा वन अनुसन्धानको प्रयोजनार्थ वार्षिक १५ देखि ३० हेक्टर क्षेत्रफलसम्मको राष्ट्रिय वन सरपट कटान गर्ने ।
५. राष्ट्रिय निकुञ्ज, वन्यजन्तु आरक्ष तथा संरक्षण क्षेत्र र वातावरण संरक्षण क्षेत्र स्थापना गर्ने वा विस्तार गर्ने ।
६. वन तथा संरक्षित क्षेत्र व्यवस्थापन योजनामा वन पैदावारको परिमाण उल्लेख नभएको अवस्थामा एक जिल्लाबाट एउटै वन क्षेत्र वा धेरै वन क्षेत्रबाट एकपटक वा पटक पटक गरी प्रति प्रजाति वार्षिक ५ देखि ५० मे. टन सम्म जरा भिकने प्रजातिका वन पैदावार संकलन गर्ने ।
७. संरक्षित जलाधार क्षेत्रको व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गर्ने ।
८. १० हेक्टर भन्दा बढीको क्षेत्रफलमा नयाँ वनस्पति उद्यान, वन विउ वगैचा र चिडियाखाना निर्माण गर्ने ।
९. विभिन्न प्रजातिका आयातित जङ्गली जनावरहरु प्रतिस्थापना गर्ने ।
१०. राष्ट्रिय निकुञ्ज, वन्यजन्तु आरक्ष तथा संरक्षण क्षेत्र र तिनको मध्यवर्ति क्षेत्र एवं सिमसार क्षेत्र समेतमा व्यवस्थापन योजना तयार गर्ने र सरकारद्वारा व्यवस्थित सबै प्रकारका जिल्लास्तरीय वन व्यवस्थापन योजनाहरु तयार गर्ने ।
११. सार्वजनिक बूट्यान क्षेत्रमा जडिबुटी र सुगन्धित वनस्पतिको व्यवसायिक उत्पादनको लागि जडिबुटी केन्द्र स्थापना गर्ने ।
१२. प्रचलित कानून अनुसार प्रशोधन गरी सारतत्व निकाली निकासी गर्न पाउने प्रजातिहरुको हकमा एउटै वन क्षेत्र वा धेरै वन क्षेत्र वा एक वा धेरै सिजनमा एक पटक वा पटक पटक गरी एक जिल्लाबाट प्रति प्रजाति ५ देखि ५० टनसम्म वन पैदावर संकलन गर्ने ।
१३. १० कि.मि. भन्दाबढी वन पथ र १० कि.मि. भन्दा लामो अग्नी रेखा निर्माण गर्ने ।
१४. वन क्षेत्र वा वनक्षेत्र भएर वहने नदी, खोलाहरुबाट दैनिक १०० घन मिटर भन्दा बढी बालुवा, ढुङ्गा, ग्राभेल र माटो सङ्कलन गर्ने ।
१५. वन क्षेत्रबाट कोइला र अन्य खनिजजन्य पदार्थ निकाल्ने ।
१६. निरपेक्ष गरिवीको रेखामुनिका समूहमार्फत सञ्चालित ५० हेक्टरभन्दा बढी वन कवुलियती वनको रुपमा दिने ।
१७. वनसँग सम्बन्धित सरकारी निकाय वाहेक अन्य निकायहरुबाट कार्यान्वयन हुने प्रस्तावको लागि ५ हेक्टरसम्मको वन क्षेत्र भित्रको वनस्पती हटाउने कार्य गर्ने ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

खण्ड ५७ संख्या १९ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०६४।५।३

१८. २०० देखि ५०० हेक्टरसम्मको वन क्षेत्र एउटै समुदायलाई व्यवस्थापन गर्न हस्तान्तरण गर्ने ।
१९. वन तथा संरक्षित क्षेत्र व्यवस्थापन योजनामा वन पैदावारको परिमाण उल्लेख नभएको अवस्थामा एक जिल्लाबाट एउटै वन क्षेत्र वा धेरै वन क्षेत्रबाट एक पटक वा पटक पटक गरी प्रति प्रजाति वार्षिक १०-१०० मे. टन सम्म बोका भिकने प्रजातिका वन पैदावर सङ्कलन गर्ने ।
२०. प्रचलित कानून अनुसार सङ्कलन गर्न प्रतिबन्ध नलगाइएका एउटै वन क्षेत्र वा धेरै वन क्षेत्र वा एक वा धेरै सिजनमा माथि क्र.सं. ६ र १९ का सालसिङ, रिठ्ठा र अमला, तेन्दुपात, भोर्लापात, तेजपात लगायत काठ बाहेकका वन पैदावर एक जिल्लाबाट एक पटक वा पटक पटक गरी प्रति प्रजाति वार्षिक ५-१०० मे.टनसम्म सङ्कलन गर्ने ।
२१. वन क्षेत्र, राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष तथा संरक्षण क्षेत्र, मध्यवर्ति क्षेत्र, सिमसार क्षेत्र र वातावरण संरक्षण क्षेत्रमा १० देखि ५० शैयासम्मका रिसोर्ट, होटल र सफारी तथा साना खालका शिक्षण संस्था, अस्पताल वा नेपाल सरकारको वनसंग सम्बन्धित निकाय बाहेक अन्य निकायबाट हुन सक्ने निर्माण कार्य गर्ने ।
२२. स्वीकृत वन कार्ययोजना बमोजिम ५ हेक्टर भन्दा बढी क्षेत्रबाट कटान भएका रुखको जरा, ठुटा निकाल्ने ।
२३. एलियन (Alien) तथा इन्भेसिभ (Invasive) जङ्गलीप्राणी तथा वनस्पतिको स्थापना (Introduced) लगायत जि.एम.ओ.(Genetically Modified Organism) र एल.एम.ओ. (Living Modified Organism) प्रभावित प्रजाति एवं प्रविधिको स्थापना, प्रसारण तथा अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
२४. एक जिल्लाबाट वार्षिक ५ मे.टन भन्दा बढी खोटो सङ्कलन गर्ने ।

(आ) उद्योग क्षेत्र

(क)

१. ब्लेण्डिङ प्रक्रियाबाट मदिरा उत्पादन गर्ने तथा दैनिक ५ लाख लिटरसम्म क्षमता भएको उमाल्ने र फर्मेन्टेशन सुविधायुक्त डिस्टिलरी स्थापना गर्ने ।
२. दैनिक १०० मे.टन सम्म उत्पादन क्षमता भएको एसिड, अल्काली र प्राथमिक रसायन उद्योगहरू स्थापना गर्ने ।
३. दैनिक १०,००० वर्ग फिटसम्म छाला प्रशोधन गर्ने ।
४. कुकिङ्ग, नेचुरल ग्यास रिफिलिङ्ग, फिलिङ्ग, उत्पादन-वितरण गर्ने उद्योग स्थापना गर्ने ।
५. ढुंगा क्रसिङ्ग उद्योग स्थापना गर्ने
६. श्रृंगार सामान बाहेकका रंग रोगन उद्योग स्थापना गर्ने ।
७. दैनिक १०,००० लिटर भन्दा बढी क्षमता भएको दुग्ध प्रशोधन उद्योग स्थापना गर्ने ।
८. ब्लेण्डिङ्ग, रिप्रोसेसिङ्ग वा रिक्लामेशन प्रक्रियाबाट लुब्रिकेन्ट्स उत्पादन गर्ने उद्योग स्थापना गर्ने ।
९. फोम उत्पादन उद्योग स्थापना गर्ने ।
१०. ड्राई वा वेट सेल (व्याट्री) उत्पादन गर्ने उद्योग स्थापना गर्ने ।
११. दैनिक ३००० मे. टन सम्म खाँडसारी वा चिनी उत्पादन गर्ने उद्योग स्थापना गर्ने ।
१२. परम्परागत घरेलु उद्योग बाहेकका धागो कपडा रंगाई, छपाई वा धुलाई उद्योग (गलैचा समेत) स्थापना गर्ने ।

४६८

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।
(६)

खण्ड ५७ संख्या १९ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०६४।५।३

१३. परम्परागत घरेलु उद्योग वाहेकका दैनिक १०० मे. टन सम्म उत्पादन क्षमता भएको पल्प वा कागज उद्योग स्थापना गर्ने ।
१४. वार्षिक २ करोड गोटासम्म उत्पादन क्षमता भएको इटा, टायल आदि उद्योग स्थापना गर्ने ।
१५. चून ढुङ्गा वा क्लिङ्गरमा आधारित प्रतिघण्टा ५० मे. टन सम्म उत्पादन क्षमता भएको सिमेन्ट उद्योग स्थापना गर्ने ।
१६. दैनिक ५०० मे. टनसम्म चून उत्पादन उद्योग स्थापना गर्ने ।
१७. औषधी उत्पादन उद्योग स्थापना गर्ने र दैनिक ५० मे. टनसम्म औषधीको लागि प्रारम्भिक कम्पाउण्ड (Bulk Drugs) संश्लेषण (Formulation) गर्ने ।
१८. दैनिक ५ मे. टन भन्दा बढी प्लाष्टिक उत्पादन गर्ने उद्योग (खेरगएको प्लाष्टिकको कच्चा पदार्थमा आधारित) स्थापना गर्ने ।
१९. पाईप लाईन बाहेक व्यापारिक प्रयोजनका लागि प्रति सेकेण्ड १० लिटर भन्दा बढी दरले पानी प्रशोधन गर्ने उद्योग स्थापना गर्ने ।

ख. मेसिन, औजार र उपकरणमा रु. १० लाख भन्दा बढी (कम्पनीको मूल्यमा) लगानी हुने देहायका उद्योगहरु स्थापना गर्ने :

१. टायर, टयुब्स र रबर प्रशोधन तथा उत्पादन ।
२. फाउण्ट्री ।
३. विटुमिन तथा विटुमिन इमल्सन ।
४. दैनिक ५० मे. टनसम्म हाड, सिंग र खुरको रासायनिक प्रशोधन गर्ने ।
५. आयुर्वेदिक औषधी ।
६. ५० करोड सम्म स्थिर पूँजी लगानी हुने (सिभिल कार्य र मेशीनरी) खानीमा आधारित उद्योग स्थापना गर्ने ।
७. दैनिक ५० मे. टन सम्म फेरस तथा नन् फेरस (रिरोलिङ्ग, रिमोल्टिङ्ग र फेब्रिकेशन बाहेक) प्रारम्भिक स्मेल्टिङ्ग गरी धातु उत्पादन गर्ने ।
८. वार्षिक ५ हजार देखि ५० हजार क्यूविक फिटसम्म काठ प्रयोग गर्ने सःमिल स्थापना गर्ने ।

(इ) खानी क्षेत्र

१. २५ देखि १०० जनासम्म स्थायी बसोबास स्थानान्तरण वा पुनर्वास गरी खानी उत्खनन् गर्ने ।
२. रेडियोधर्मी धातुहरु बाहेक अन्य धातुहरु उत्पादन गर्न गरिने भूमिगत उत्खनन् भए दैनिक २०० टनसम्म र सतही उत्खनन् भए दैनिक ४०० टनसम्म उत्खनन्को कार्य गर्ने ।
३. एस्वेस्टस बाहेक अधातु खनिज उत्पादन गर्न गरिने भूमिगत उत्खनन् भए दैनिक २०० टनसम्म र सतही उत्खनन् भए दैनिक ४०० टन सम्म उत्खनन्को कार्य गर्ने ।
४. डेकोरेटिभ ढुंगा (जस्तै- Marble, Granite, Amphibolite/ Polished Stone) सङ्कलन तथा उत्पादन गर्ने ।
५. साधारण निर्माणमुखी ढुंगा, बालुवा, ग्राभेल, औद्योगिक माटो र साधारण माटोको उत्खनन्का लागि दैनिक ३०० क्यू.मि. सम्म उत्खनन्को कार्य गर्ने ।
६. कोईला तथा मट्टिकोईला उत्पादन गर्न गरिने भूमिगत उत्खनन् भए दैनिक २०० टन र सतही उत्खनन् भए दैनिक ४०० टनसम्म उत्खनन्को कार्य गर्ने ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

खण्ड ५७ संख्या १९ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०६४।५।३

७. दैनिक १ लाख घन मिटरसम्म प्राकृतिक ग्याँस (Biogenic Natural Gas) उत्पादन कार्य गर्ने ।

(ई) सडक क्षेत्र

१. देहायका नयाँ सडकहरू निर्माण गर्ने : -

- (क) जिल्ला सडकहरू ।
- (ख) शहरी सडकहरू ।
२. ५ देखि ५० कि.मि. सम्मको रज्जुमार्ग निर्माण गर्ने ।
३. १ देखि ५ कि.मि सम्मको केबुल कार मार्ग निर्माण गर्ने ।
४. प्रमुख पुलहरू निर्माण गर्ने ।
५. सडक प्रयोजनको लागि सुरुङ्गहरू बनाउने ।
६. राष्ट्रिय राजमार्ग तथा सहायक सडकहरूको स्तरबृद्धि, पुनर्स्थापना तथा पुनः निर्माण गर्ने ।

(उ) आवास, भवन तथा शहरी विकास क्षेत्र

१. ५,००० वर्ग मिटर क्षेत्रफल भन्दा माथि १०,००० वर्ग मिटर क्षेत्रफल सम्मको Built Up Area वा Floor Area भएको Residential, Commercial and Their Combination को भवन निर्माण गर्ने ।
२. १,००० देखि २,००० जनासम्म एकैपटक आगमन तथा निगमन हुने सिनेमा हल, थिएटर, Community Hall, Stadium, Concert Hall, Spot Complex निर्माण गर्ने ।
३. ५० परिवार बस्न मिल्ने वा १ हेक्टरदेखि ४ हेक्टरसम्मको क्षेत्रमा आवास विकास गर्ने ।
४. १० हेक्टरदेखि १०० हेक्टरसम्मको जग्गा विकास आयोजना सञ्चालन गर्ने ।
५. १० हेक्टर भन्दा माथि Hard Surface Pavement (जस्तै-Dry Port, Bus Park, Parking Lot आदि) निर्माण गर्ने ।
६. २०,००० क्यू. मिटर भन्दा माथि माटो पुर्ने तथा माटो काटी Site Develop गर्ने ।
७. १० तल्ला वा २५ मिटर भन्दा माथि १६ तल्ला वा ५० मिटरसम्मका भवनहरू निर्माण गर्ने ।

(ऊ) जलश्रोत र उर्जा क्षेत्र

१. विद्युत लाईन निर्माण अन्तर्गत :

- (क) २० कि.मि. भन्दा लामो ३३ के.भी. क्षमताको विद्युत प्रसारण वा वितरण लाइन निर्माण गर्ने ।
- (ख) ५ कि.मि. भन्दा लामो ६६ के.भी. क्षमतासम्मको विद्युत प्रसारण लाइन निर्माण गर्ने ।
- (ग) ३ कि.मि. सम्मको १३२ के.भी क्षमतासम्मको विद्युत प्रसारण लाइन निर्माण गर्ने ।
- (घ) विद्यमान २२० के.भी. वा सो भन्दा बढी क्षमताको विद्युत प्रसारण लाइनबाट ट्याप गरी नयाँ आउटडोर सबस्टेशन निर्माण गर्ने ।

२. विद्युत उत्पादन अन्तर्गत :

- (क) १ मेगावाटदेखि १० मेगावाट क्षमतासम्मको जलविद्युत उत्पादन आयोजना सञ्चालन गर्ने ।
- (ख) १ मेगावाट देखि ५ मेगावाट क्षमतासम्मको खनिज तेल वा ग्याँसबाट विद्युत उत्पादन आयोजना सञ्चालन गर्ने ।

३. सिंचाइको नयाँ प्रणाली अन्तर्गत :

- (क) सिंचाइ २ मिमी मध्येभन्दा २०० हेक्टरदेखि २ हजार हेक्टरसम्मको क्षेत्र सिंचाइ गर्ने ।

आधिकारिकता सुदृढ विभागीय प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

362

खण्ड ५७ संख्या १९ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०६४।५।३

(ख) पहाडी उपत्यका र टारमा २५ देखि ५०० हेक्टरसम्मको क्षेत्र सिंचाई गर्ने ।

(ग) पहाडी भिरालो पाखा र पर्वतीय क्षेत्रमा २५ देखि २०० हेक्टरसम्मको क्षेत्र सिंचाई गर्ने ।

४. सिंचाईको पुनरुत्थान प्रणाली अन्तर्गत :

(क) विद्यमान प्रणाली अन्तर्गतका सिंचाई आयोजनाहरूमा नयाँ हेडवर्क्स निर्माण वा मूल नहर परिवर्तन हुने कुनै पनि पुनरुत्थान आयोजना सञ्चालन गर्ने ।

५. २५ जनादेखि १०० जनासम्म स्थायी बसोवास भएका जनसंख्या विस्थापित गर्ने कुनै पनि जलश्रोत विकास कार्य गर्ने ।

६. १० कि.मि. भन्दा बढी लम्बाईको नदी नियन्त्रण गर्ने ।

(ए) पर्यटन क्षेत्र

१. ५० शैयादेखि १०० शैयासम्मको होटल स्थापना र सञ्चालन गर्ने ।

२. विद्यमान विमानस्थलको क्षेत्रफल थप्ने ।

३. माछा वा अन्य जलचर भएको कुनै नदी वा तालमा इन्जिन जडित उपकरण र इन्धन ज्वलन गरी व्याफ्टिङ्ग कार्य सञ्चालन गर्ने ।

४. तालमा स्थापना हुने हाउस बोट (तैरने घर) सञ्चालन गर्ने ।

(ऐ) खानेपानी क्षेत्र

१. २०० हेक्टरसम्मको क्षेत्रमा फैलिएको वर्षादको पानी सङ्कलन गर्ने तथा सोही क्षेत्रफलमा भएका पानीका श्रोतहरूको प्रयोग गर्ने ।

२. सेफ इल्ड १ क्यूसेकसम्मको सतही पानीको श्रोत र पानीको ५० प्रतिशतसम्म सुख्खा समयमा आपूर्ति गर्ने ।

३. प्रति सेकेण्ड २५ लिटर भन्दा बढीको दरले पानी प्रशोधन गर्ने ।

४. भूमिगत पानीको श्रोत विकासका लागि कूल एक्स्प्लोरको ५० प्रतिशतसम्म रिचार्ज गर्ने ।

५. सुरुङ्ग निर्माण गरी खानेपानी आयोजना सञ्चालन गर्ने ।

६. खानेपानी आयोजना सञ्चालन गर्नको लागि २५ देखि १०० जनासम्म जनसंख्या विस्थापन गर्ने ।

७. पानीको श्रोतको माथिल्लो भागमा ५०० जनसंख्यासम्मको बसोवास गराउने ।

८. पाँच हजार देखि पचास हजार सम्मको जनसंख्यालाई खानेपानी आपूर्ति गर्ने ।

९. दश हजारदेखि एक लाखसम्म मानिसहरूलाई खानेपानी आपूर्ति गरी नयाँ श्रोत जोड्ने ।

१०. १ कि.मि. भन्दा बढीको रिभर ट्रेनिङ्ग एण्ड डाईभर्सन् सम्बन्धी काम गर्ने ।

११. ट्रिटमेन्टसहितको ढल निकास सिस्टम समावेश भएका खानेपानी आयोजना सञ्चालन गर्ने ।

(ओ) फोहोर मैला व्यवस्थापन क्षेत्र

१. घर एवं आवास क्षेत्रहरूबाट निस्कने फोहोरमैलाको सम्बन्धमा देहायको काम गर्ने :

(क) वार्षिक १००० देखि ५००० टनसम्म फोहोरमैला जम्नमा गर्ने ।

(ख) ५ देखि १० हेक्टरसम्मको क्षेत्रमा फैलिएको ट्रान्सफर स्टेशन र रिसोर्स रिकोभरी एरिया सम्बन्धी काम गर्ने ।

(ग) ५ देखि १० हेक्टर सम्मको क्षेत्रमा फैलिएको रसायन, यान्त्रिक वा जैविक तरीकाबाट फोहोरमैला छनौट, केलाउने, तह लगाउने र पुनः प्रयोग गर्ने ।

(घ) ५ देखि १० हेक्टरसम्म क्षेत्रमा फैलिएको कम्पोष्ट प्लान्ट सम्बन्धी काम गर्ने ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

246

खण्ड ५७ संख्या १९ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०६४।५।३

(ड) ५० लाख भन्दा बढी लागतको ढल निकास आयोजना सञ्चालन गर्ने ।

(बौ) कृषि क्षेत्र

१. पहाडमा १ हेक्टरसम्म र तराईमा ५ हेक्टरसम्म राष्ट्रिय वन फडानी गरी कृषिको लागि प्रयोग गर्ने ।

२. निर्माण सम्बन्धी देहायको काम गर्ने :

(क) ३०,००० वटा भन्दा बढी पंक्षी जाति पाल्नको लागि निर्माण कार्य गर्ने ।

(ख) १,००० वटा भन्दा बढी ठूला चौपायहरु पाल्नको लागि निर्माण कार्य गर्ने ।

(ग) ५,००० वटा भन्दा बढी साना चौपायहरु (भेडा, बाख्रा) पाल्नको लागि निर्माण कार्य गर्ने ।

(घ) महानगरपालिका र उपमहानगरपालिका क्षेत्र अन्तर्गत तराईमा १ हेक्टर भन्दा बढी तथा अन्य ठाउँमा ०.५ हेक्टर भन्दा बढी क्षेत्रमा कृषि थोक बजार स्थापना गर्ने ।

(ङ) इजाजत प्राप्त बधशाला निर्माण गर्ने ।

३. म्याद नाघेका विषादीको (सूचित विषादीहरुको हकमा मात्र) भण्डारण तथा विसर्जन गर्ने ।

४. रासायनिक मल (इनअर्गानिक फर्टिलाइजर) र रासायनिक विषादि (इनअर्गानिक पेस्टिसाईड) उत्पादन, संश्लेषण (फर्मूलेसन), रिप्याकेजिङ, भण्डारण तथा डिस्पोजल गर्ने ।

५. केमिकल फर्टिलाइजर (क्लेण्डिङ) तथा किटनाशक पदार्थ (क्लेण्डिङ) उत्पादन गर्ने उद्योग स्थापना गर्ने ।

(अ) स्वास्थ्य क्षेत्र

१. २५ देखि १०० शैयासम्मको अस्पताल वा नर्सिङ होम वा चिकित्सा व्यवसाय (अध्ययन अध्यापन समेत) संचालन गर्ने ।

(अः) खण्ड (अ) देखि खण्ड (अं) सम्म उल्लेखित र सो भन्दा कमस्तरका प्रस्तावहरु तथा अनुसूचि-२ मा उल्लेखित प्रस्तावहरु भन्दा कमस्तरका प्रस्तावहरु बाहेक पाँच करोड रुपैयाँ देखि पच्चीस करोड रुपैयाँसम्म लागत लाग्ने कुनै विकास कार्य, भौतिक क्रियाकलाप वा भू-उपयोग परिवर्तन गर्ने कुनै योजना, आयोजना वा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

खण्ड ५७ संख्या १९ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०६४।५।३

अनुसूची-२

(नियम ३ सँग सम्बन्धित)

वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन गर्नुपर्ने प्रस्तावहरू

(अ) वन क्षेत्र

१. तराईमा ५०० हेक्टर भन्दा बढी र पहाडमा १०० हेक्टर भन्दा बढीको क्षेत्रफलमा एकल प्रजातिका स्वदेशी विरुवा एउटै ब्लकमा वृक्षारोपण गर्ने ।
२. सम्बन्धित ठाउँमा परीक्षण भई वृक्षारोपणको लागि उपयुक्त भएका आयातित प्रजातिका विरुवाहरू तराईमा १०० हेक्टर भन्दा बढी र पहाडमा ५० हेक्टर भन्दा बढीको क्षेत्रफलमा वृक्षारोपण गर्ने ।
३. तराईमा २०० हेक्टर भन्दा बढी र पहाडमा ५० हेक्टर भन्दा बढी क्षेत्रफलको वन कबुलियती वनको रूपमा दिने ।
४. सरकारद्वारा वन अनुसन्धानको प्रयोजनार्थ वार्षिक ३० हेक्टर भन्दा बढीको राष्ट्रिय वन सरपट कटान गर्ने ।
५. कच्चा पदार्थको लागि वनमा आधारित र प्रशोधन विधि प्रयोग हुने वन क्षेत्रको १ कि.मि. भित्र स्थापना हुने रोजिन एण्ड टर्पेण्टाइन, रबर, प्लाइवुड र भेनिर, इटा तथा टायल, सुर्ति कत्था र काठमा आधारित सलाई पल्प र कागज उद्योग, दाउरा बढी खपत गर्ने अलैची लगायत मध्यम र ठूला चिया उद्योग तथा लौठसल्ला र धूप उद्योग स्थापना गर्ने ।
६. फोहोर तथा प्रदूषण फाल्ने, जडीबुटी र सुगन्धित वनस्पतिको व्यवसायिक तथा औद्योगिक प्रशोधन गर्ने ।
७. वन क्षेत्र, राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष तथा संरक्षित क्षेत्र, मध्यवर्ति क्षेत्र, सिमसार क्षेत्र र वातावरण संरक्षण क्षेत्रमा ५० शैया भन्दा बढीका रिसोर्ट, होटल र सफारी तथा मध्यम र ठूला खालका शिक्षण संस्था, अस्पताल र उद्योग स्थापना वा अन्य निर्माण कार्य गर्ने ।
८. वन तथा संरक्षण क्षेत्र व्यवस्थापन योजनामा वन पैदावारको परिमाण उल्लेख नभएको अवस्थामा एक जिल्लाबाट एउटै वन क्षेत्र वा धेरै वन क्षेत्रबाट एक पटक वा पटक पटक गरी प्रति प्रजाति वार्षिक ५० मे.टन. भन्दा बढीका जरा फिक्ने प्रजातिका वन पैदावार सङ्कलन गर्ने ।
९. वन तथा संरक्षण क्षेत्र व्यवस्थापन योजनामा वन पैदावारको परिमाण उल्लेख नभएको अवस्थामा एक जिल्लाबाट एउटै वन क्षेत्र वा धेरै वन क्षेत्रबाट एक पटक वा पटक पटक गरी प्रति प्रजाति वार्षिक १०० मे.टन भन्दा बढीका वोका फिक्ने प्रजातिका वन पैदावार सङ्कलन गर्ने ।
१०. प्रचलित कानून अनुसार सङ्कलन गर्न प्रतिबन्ध नलगाइएका एउटै वन क्षेत्र वा धेरै क्षेत्र वा एक वा धेरै सिजनमा जरा र वोका प्रजाति, सालसिङ, रिष्टा र अमला, तेन्दुपात, भोर्लापात, तेजपात लगायत काठ वाहेकका वन पैदावार एक पटक वा पटक पटक गरी प्रति प्रजाति वार्षिक १०० टन भन्दा बढी एक जिल्लाबाट संकलन गर्ने ।
११. प्रचलित कानून अनुसार प्रशोधन गरी सारतत्व निकाली निकासी गर्न पाइने प्रजातिहरूको हकमा एउटै वन क्षेत्र वा धेरै वन क्षेत्र वा एक वा धेरै सिजनमा एक जिल्लाबाट प्रति प्रजाति ५० टनभन्दा बढी वन पैदावार संकलन गर्ने ।
१२. वनसँग सम्बन्धित सरकारी निकाय वाहेक अन्य निकायहरूबाट कार्यान्वयन हुने प्रस्तावको लागि ५ हेक्टर भन्दा बढीको वन क्षेत्र कटान गर्ने ।
१३. ५०० हेक्टरभन्दा बढीको वन क्षेत्र एउटै समुदायलाई व्यवस्थापन गर्न हस्तान्तरण गर्ने ।

आधिकारिकता, मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।
(११)

खण्ड ५७ संख्या १९ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०६४।१।३

(आ) उद्योग क्षेत्र

१. दैनिक ५ लाख लिटरभन्दा बढी क्षमता भएको उमाल्ने र फर्मेन्टेसन सुविधायुक्त बूअरी तथा वाइनरी स्थापना गर्ने ।
२. दैनिक १०० मे.टन भन्दा बढी उत्पादन क्षमता भएको कोरोसिभ, एसिड, अल्काली जस्ता प्राथमिक रसायन उत्पादन (साइट्रिक, टारटरिक, एसिटिक, एसिड जस्ता वाहेक) गर्ने ।
३. दैनिक १०,००० वर्ग फिट भन्दा बढी छाला प्रशोधन गर्ने ।
४. रु. ५० करोडभन्दा बढी स्थिर पूँजी लगानी हुने (सिभिल कार्य र मेशिनरी) खानीमा आधारित उद्योग स्थापना गर्ने ।
५. पेट्रो रासायनिक उत्पादन तथा प्रशोधन (डिजेल, मट्टितेल, लुब्रिकेन्ट्स, प्लाष्टिक, सिन्थेटिक रबर आदि) गर्ने ।
६. दैनिक ५० टनभन्दा माथि फेरस तथा नन् फेरस (रिरोलिङ्ग, रिमेल्टिङ्ग र फेब्रिकेशन वाहेक) प्रारम्भिक स्मेल्टिङ्ग गरी धातु उत्पादन गर्ने ।
७. दैनिक ३,००० मे. टन भन्दा बढी खाँडसारी वा चिनी उत्पादन गर्ने उद्योग स्थापना गर्ने ।
८. चुनदुइवा वा क्लिङ्गमा आधारित प्रतिघण्टा ५० मे. टन भन्दा बढी उत्पादन क्षमता भएको सिमेन्ट उद्योग स्थापना गर्ने ।
९. दैनिक ५०० मे. टन भन्दा बढी उत्पादन क्षमता भएको चून उद्योग स्थापना गर्ने ।
१०. एस्वेस्टस उत्पादन गर्ने ।
११. रेडियो विकिरण निष्काशन हुने (न्यूक्लियर/एटोमिक प्रशोधन) उद्योग स्थापना गर्ने ।
१२. दैनिक ५० मे. टन भन्दा बढी औषधीको लागि प्रारम्भिक कम्पाउण्ड (Bulk Drugs) संश्लेषण (Formulation) गर्ने ।
१३. अति घातक (Extremely Hazardous) पदार्थ जस्तै :- आइसोनाइड, मर्करी कम्पाउण्ड आदि उत्पादन गर्ने ।
१४. नेपाली सेना वा नेपाल प्रहरीले स्थापना वा उत्पादन गर्ने बाहेकका गोली गट्टा, बारुद लगायतका बिस्फोटक पदार्थ उत्पादन गर्ने ।
१५. दैनिक १०० मे. टन भन्दा बढी उत्पादन क्षमता भएको पल्प वा कागज उद्योग स्थापना गर्ने ।
१६. वार्षिक २ करोड गोटा भन्दा बढी उत्पादन क्षमता भएको इटा टायल उद्योग स्थापना गर्ने ।
१७. दैनिक ५० मे. टन भन्दा माथि हाड, सिंग र खुरको रासायनिक प्रशोधन गर्ने ।
१८. वार्षिक ५० हजार क्यूबिक फिट भन्दा बढी काठ प्रयोग गर्ने सामिल स्थापना गर्ने ।

(इ) खानी क्षेत्र

१. खानी उत्खनन् गर्नको लागि १०० जना भन्दा बढी जनसंख्याको स्थायी बसोबास, स्थानान्तरण वा पुनर्वास गर्ने ।
२. खानी उत्खनन् कार्यको लागि :
 - (क) सबै रेडियोधर्मी धातुहरुको उत्पादन गर्न उत्खनन् कार्य गर्ने ।
 - (ख) अन्य धातुहरु उत्पादन गर्न भूमिगत उत्खनन् भए दैनिक २०० टन भन्दा बढी र सतही उत्खनन् भए दैनिक ४०० टन भन्दा बढी उत्खनन् कार्य गर्ने ।
 - (ग) अधातु खनिजको उत्पादन गर्न भूमिगत उत्खनन् भए दैनिक २०० टन भन्दा बढी र सतही उत्खनन् भए दैनिक ४०० टन भन्दा बढी उत्खनन् कार्य गर्ने ।

०८८ आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।
(१२)

खण्ड ५७ संख्या १९ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०६४।१।३

- (घ) साधारण निर्माणमुखी ढुंगा, डेकोरेटिभ ढुंगा, बालुवा, ग्राभेल र औद्योगिक माटोको उत्खननका लागि दैनिक ३०० क्यू.मि. भन्दा बढी उत्खनन कार्य गर्ने ।
- (ङ) कोइला तथा मर्दि कोइला उत्पादन गर्न गरिने भूमिगत उत्खनन भए दैनिक २०० टन भन्दा बढी र सतही उत्खनन भए दैनिक ४०० टन भन्दा बढी उत्खनन कार्य गर्ने ।
- (च) दैनिक १ लाख घन मिटर भन्दा बढी प्राकृतिक ग्यास (Biogenic Natural Gas) उत्पादन कार्य गर्ने ।
- (छ) पेट्रोलियम पदार्थको उत्खनन र प्रशोधन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- (ज) नदी नाला सतहबाट दैनिक २५० घन मिटर भन्दा बढी बालुवा, ग्राभेल (गिर्खा) माटो निकाल्ने ।

(ई) सडक क्षेत्र

- १. देहायका सडकहरु निर्माण गर्ने :
 - (क) राष्ट्रिय राजमार्ग ।
 - (ख) प्रमुख सहायक सडकहरु ।
- २. ५० कि.मि. भन्दा लामो रज्जुमार्ग निर्माण गर्ने ।
- ३. ५ कि.मि. भन्दा लामा केबुल कार मार्ग निर्माण गर्ने ।

(उ) आवास, भवन तथा शहरी विकास क्षेत्र

- १. १०,००० वर्ग मिटर क्षेत्रफल भन्दा माथिको Built Up Area वा Floor Area भएको Residential, Commercial and their Combination को भवन निर्माण गर्ने ।
- २. २,००० जना भन्दा बढी एकै पटक आगमन तथा निगमन हुने सिनेमा हल, थिएटर, Community Hall, Stadium, Concert Hall, Spot Complex निर्माण गर्ने ।
- ३. ५० परिवार बस्न मिल्ने वा ४ हेक्टर भन्दा बढी क्षेत्रमा आवास विकास गर्ने ।
- ४. १०० हेक्टर भन्दा माथिको जग्गा विकास आयोजना सञ्चालन गर्ने ।
- ५. १६ तल्ला वा ५० मिटरभन्दा माथिका भवनहरु निर्माण गर्ने ।

(ऊ) जलश्रोत र उर्जा क्षेत्र

- १. ३ कि.मि. भन्दा लामो १३२ के.भी. भन्दा बढी क्षमताको विद्युत लाईन निर्माण गरी वितरण गर्ने ।
- २. १० मेगावाट भन्दा बढी क्षमताको जलविद्युत उत्पादन आयोजना सञ्चालन गर्ने ।
- ३. विद्युत उत्पादन अन्तर्गत :
 - (क) १ मेगावाट भन्दा बढीको कोइला वा आणविक विद्युत उत्पादन आयोजना सञ्चालन गर्ने ।
 - (ख) ५ मेगावाट भन्दा बढीको खनिज तेल वा ग्याँसबाट विद्युत उत्पादन आयोजना सञ्चालन गर्ने ।
- ४. सिंचाईको नयाँ प्रणाली अन्तर्गत :
 - (क) तराई र भित्री मधेशमा २ हजार हेक्टर भन्दा बढीको क्षेत्र सिंचाई गर्ने ।
 - (ख) पहाडी उपत्यका र टारमा ५०० हेक्टरभन्दा बढीको क्षेत्र सिंचाई गर्ने ।
 - (ग) पहाडी भिरालो पाखा र पर्वतीय क्षेत्रमा २०० हेक्टर भन्दा बढी क्षेत्र सिंचाई गर्ने ।

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।
(१३)

खण्ड ५७ संख्या १९ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०६४।५।३

५. १०० जना भन्दा बढी स्थायी बसोबास भएको जनसंख्या विस्थापित गर्ने कुनै पनि जलश्रोत विकास कार्य गर्ने ।।
६. बहु उद्देश्यीय जलाशयको निर्माण गर्ने ।
७. एउटा जलाधार क्षेत्रबाट अर्को जलाधार क्षेत्रमा पानी फर्काइ (इन्टर बेसिन वाटर ट्रान्सफर) उपयोग गर्ने ।

(ए) पर्यटन क्षेत्र

१. १०० शैया भन्दा बढीको होटल निर्माण स्थापना र सञ्चालन गर्ने ।
२. नयाँ विमानस्थल निर्माण गर्ने ।

(ऐ) खानेपानी क्षेत्र

१. २०० हेक्टर भन्दा बढी क्षेत्रमा फैलिएको वर्षादको पानी सङ्कलन गर्ने तथा सोही क्षेत्रफलमा भएका पानीका श्रोतहरूको प्रयोग गर्ने ।
२. सेफ इल्ड १ क्यूसेक भन्दा बढी सतही पानीको श्रोत र सो पानीको स्रोतको सम्पूर्ण भाग सुख्खा समयमा आपूर्ति गर्ने ।
३. भूमिगत पानीको श्रोत विकासका लागि कूल एक्यूफरको ५० प्रतिशत भन्दा बढी रिचार्ज गर्ने ।
४. खानेपानी आयोजना सञ्चालन गर्नको लागि १०० जना भन्दा बढी जनसंख्या विस्थापित गर्ने ।
५. पानीको श्रोतको माथिल्लो भागमा ५०० जना भन्दा बढीको जनसंख्याको बसोबास गराउने ।
६. पचास हजार भन्दा बढी जनसंख्यालाई खानेपानी आपूर्ति गर्ने ।
७. एक लाख भन्दा बढी मानिसहरूलाई खानेपानी आपूर्ति गरी नयाँ श्रोत जोड्ने ।
८. जैविक एवं रासायनिक प्रदूषणहरू हुने पोयन्ट तथा नन् पोयन्ट श्रोतहरू वा तिनबाट प्रभावित हुन सक्ने भूमिगत जलश्रोतको ओभर माइनिङ्ग गर्ने ।
९. प्रति सेकेण्ड २५ लिटर भन्दा बढी पानीको स्रोत उपयोग गर्ने खानेपानी स्रोत सम्बन्धी बहु-उद्देश्यीय आयोजना सञ्चालन गर्ने ।

(ओ) फोहोर मैला व्यवस्थापन क्षेत्र

१. १० हजार भन्दा बढी जनसंख्यालाई टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले सञ्चालन हुने फोहोर मैला व्यवस्थापन कार्य गर्ने ।
२. घर एवं आवास क्षेत्रहरूबाट निस्कने फोहोरमैलाको सम्बन्धमा देहायको काम गर्ने :-
 - (क) वार्षिक ५,००० टन भन्दा बढी फोहोरमैला जमीनमा भर्ने ।
 - (ख) १० हेक्टर भन्दा बढी क्षेत्रमा फैलिएको ट्रान्सफर स्टेशन र रिसोर्स रिकोभरी एरिया सम्बन्धी काम गर्ने ।
 - (ग) १० हेक्टर भन्दा बढी क्षेत्रमा फैलिएको रसायन, यान्त्रिक वा जैविक तरीकाबाट फोहोरमैला छनौट, केलाउने, तह लगाउने र पुनः प्रयोग गर्ने ।
 - (घ) १० हेक्टर भन्दा बढी क्षेत्रमा फैलिएको कम्पोस्ट प्लान्ट सम्बन्धी काम गर्ने ।
 - (ङ) कम्तीमा दश हजार जनसंख्या भएको शहरी क्षेत्रबाट निस्कने फोहोर मैला गाड्ने काम गर्ने ।
३. देहायको प्रकृति र र जनसूकै स्तरका खतरापूर्ण फोहोरमैला सम्बन्धी देहायका निर्माण सम्बन्धी काम गर्ने :-
 - (क) फोहोरमैला संयन्त्र निर्माण ।

८८८ आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।
(१४)

खण्ड ५७ संख्या १९ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०६४।५।३

- (ख) फोहोरमैला रिकोभरी प्लान्ट निर्माण ।
- (ग) फोहोरमैला भर्ने, थुपार्ने वा गाड्ने ठाउँको निर्माण ।
- (घ) फोहोरमैला भण्डार गर्ने ठाउँको निर्माण ।
- (ङ) फोहोरमैला ट्रिटमेन्ट सुविधाको निर्माण ।

४. घातक फोहोर पदार्थहरु सम्बन्धी देहायका काम गर्ने :-

- (क) २५ वर्ष भन्दा बढी आधा आयु भएको कुनै पनि रेडियोधर्मी वस्तुहरुको निष्कासन र व्यवस्थापन गर्ने ।
- (ख) ५० लेथल डोज भएको कुनै पनि रेडियो धर्मी वस्तुहरुको निष्कासन र व्यवस्थापन गर्ने ।
- (ग) कम्तीमा २५ शैया भएको स्वास्थ्य केन्द्र वा अस्पताल वा नर्सिङ होमबाट निस्कने जैविक घातक पदार्थहरुको अन्तिम निष्कासन व्यवस्थापन गर्ने ।
- (घ) कुनै पनि घातक पदार्थलाई भस्म वा पुनः प्रयोग गर्नको लागि एक हेक्टर वा सो भन्दा बढी क्षेत्रफल जमीन र उर्जा सम्बन्धी कुनै काम गर्ने ।

(औ) कृषि क्षेत्र

- १. पहाडमा १ हेक्टर भन्दा बढी र तराईमा ५ हेक्टर भन्दा बढी सरकारी वन फडानी गरी कृषिको लागि प्रयोग गर्ने ।
- २. कृषि योग्य भूमिमा शहरीकरण योजना गर्ने ।
- ३. जीवनाशक विषादी (सूचित विषादीहरुको हकमा मात्र) प्लान्ट स्थापना गर्ने ।

(अं) स्वास्थ्य क्षेत्र

- १. १०० शैया भन्दा बढीको अस्पताल वा नर्सिङ होम वा चिकित्सा व्यवसाय (अध्ययन/अध्यापन समेत) संचालन गर्ने ।

(अः) देहायको क्षेत्रमा कुनै प्रस्ताव कार्यान्वयन गर्ने भएमा

- १. ऐतिहासिक, साँस्कृतिक तथा पुरातात्विक क्षेत्र ।
- ३. राष्ट्रिय निकुञ्ज, वन्यजन्तु आरक्ष, सीमसार र संरक्षण क्षेत्र ।
- ७. सार्वजनिक खानेपानी आपूर्तिको मुख्य श्रोतहरु रहेको क्षेत्र ।

(अः१) खण्ड (अ) देखि खण्ड (अः) सम्म उल्लेखित र सो भन्दा कमस्तरका प्रस्तावहरु तथा अनुसूचि-१ मा उल्लेखित र सो भन्दा कमस्तरका प्रस्तावहरु बाहेक पच्चीस करोड रुपैयाँ भन्दा बढी लागत लाग्ने कुनै विकास कार्य, भौतिक क्रियाकलाप वा भू-उपयोगको परिवर्तन गर्ने कुनै योजना, आयोजना वा कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

आज्ञाले,
लक्ष्मणप्रसाद मैनाली
नेपाल सरकारको नि. सचिव

(१५)

१४
१५

आज्ञापूर्वकमा, सिंहदरवारमा जाकाकमा औंसा निम्तिदतिरि मूल्य, रमात्र प्सागु हुनेछ।
गो ह द नं. १६।०६२।६३

1. 和

* कृपया ध्यान दें कि इन विवरणों में कोई भी परिवर्तन या अद्युक्तता केवल सूचना के लिए है और इसे किसी भी प्रकार की गारंटी के बिना प्रस्तुत किया गया है।

10

। श्री गुरु नमः ॥

३५८ आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।